

prima instanță: N. Arabadji
instanța de apel: N. Vascan, V. Clima, E. Fistican

dosarul nr. 2rac-59/18

ÎNCHEIERE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Agenția „Apele Moldovei”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Timpul”, în proces de insolabilitate împotriva Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” cu privire la dizolvarea societății fondate în baza contractului din 25 ianuarie 2007, încasarea cheltuielilor suportate în cadrul societății civile, restituirea în natură a peștelui marfă din lacul Ghidighici or. Vatra prin acordarea accesului nestingherit la prinderea peștelui marfa, încasarea părții sociale și anume a contravalorii peștelui marfă rezultat din activitatea în baza contractului din 25 ianuarie 2007

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Timpul”, în proces de insolabilitate, reprezentată de administrator Nicolae Bostan și cererea de alăturare la apel declarată de Agenția „Apele Moldovei” și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 3 martie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă și împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017, prin care a fost respins demersul reprezentantului Agenției „Apele Moldovei” privind dispunerea expertizei economico – financiare – științifice

constată:

La 14 ianuarie 2014, SRL „Timpul”, în proces de insolabilitate, reprezentată de administratorul Nicolae Bostan a depus cerere de chemare în judecată împotriva AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” cu privire la dizolvarea societății fondate în baza contractului din 25 ianuarie 2007, cu separarea bunurilor acesteia și încasarea părții sociale și anume a contravalorii peștelui marfă rezultat din activitatea în baza contractului din 25 ianuarie 2007.

În motivarea acțiunii a indicat că la 25 ianuarie 2007, SRL „Timpul” și AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” au încheiat contractul de

activitate în comun care avea ca obiect popularea cu puiet de pește a bazinului acvatic Ghidighici or. Vatra.

Astfel, SRL „Timpul” și AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova”, în baza contractului de activitate în comun din 25 ianuarie 2007, au constituit o societate civilă. Prin contractul de societate AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” s-a obligat să pună la dispoziția SRL „Timpul” dreptul de folosință a lacului Ghidighici or. Vatra, în scopul creșterii peștelui marfă, iar SRL „Timpul” s-a obligat să populeze cu pește marfă lacul nominalizat.

Menționează că atât AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova”, cât și SRL „Timpul” au îndeplinit întocmai obligațiile asumate la faza inițială a contractului. Actele primare contabile de procurare a puietului de pește și actele de populare a lacului „Ghidighici” demonstrează în mod direct realitatea populării, valabilitatea acestora nefiind contestată de niciuna din părți, fiind în vigoare până în prezent.

Mai indică că pescuitul peștelui marfă putea fi efectuat doar începând cu toamna anului 2009, deoarece era necesară parcurgerea unei perioade de timp pentru creșterea peștelui populat. Cu toate acestea, din motivul condițiilor meteo nefavorabile, pescuitul peștelui în toamna anului 2009 nu a putut fi efectuată, circumstanță probată prin actele întocmite de către SRL „Timpul” împreună cu reprezentanții AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova”, ce a servit motiv de imposibilitate a achitării plății de 500000,00 lei.

Relevă că cerințele SRL „Timpul” referitor la pescuitul pe parcursul întregului an pentru excluderea situației din toamna anului 2009 nu au fost acceptate de AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova”. Iar ulterior, la 1 martie 2010, AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” a emis ordinul nr. 12 prin care a ordonat angajaților săi să interzică SRL „Timpul” să mai desfășoare activitatea prevăzută de contractul de activitate în comun din 25 ianuarie 2007.

Reiterează că anume din această dată AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” a devenit singura responsabilă de peștele care se afla la acel moment în bazinul acvatic, proprietate a societății civile fondate în baza contractului din 25 ianuarie 2007.

Afirmă că la 1 martie 2010, AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” s-a îmbogățit fără just temei cu cantitatea de pește aflată la acel moment în lacul Ghidighici or. Vatra. Cantitatea de pește care se află sau ar trebui să se afle în lacul Ghidighici or. Vatra constituie cantitatea de 672467,00 kg, fapt probat prin calculul teoretico-științific a cantității eventuale de pește în lacul Ghidighici rezultat din populările efectuate în anii 2007-2009, efectuat de Institutul de Zoologie de pe lângă Academia de Științe a Moldovei.

Insistă că AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova”, începând cu 1 martie 2010 și până în prezent, pescuiește peștele marfă care aparține cu drept de proprietate SRL „Timpul”, activitate delictuală care are drept rezultat îmbogățirea fără just temei a societății, astfel, doar în anul 2010, în mod oficial AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” a realizat pește marfă în

valoare de peste 186000 lei, pescuind peste 18 tone de pește pe ascuns și doar în câteva zile, în care nu au putut fi împiedicați de organele poliției.

Comunică că circumstanțele nominalizate sunt confirmate și prin înscrisurile anexate la materialele dosarului dar și de ordonanța de pornire a urmăririi penale în privința factorilor de decizie a AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” pentru prejudicierea SRL „Timpul” cu peste 186000 lei, dar și de actul de constatare efectuat de ÎS „Acvacultura”, în care este stabilit că AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” au pescuit și comercializat peste 18 tone de pește și cu recomandarea de a pescui în anul următor minim încă 20-25 de tone.

Sușține că circumstanțele expuse, denotă în mod expres faptul că AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” în mod abuziv și constant desfășoară activitatea de pescuit a peștelui marfă, populat în bazinul acvatic de către SRL „Timpul”, încălcând în mod flagrant dreptul de proprietate al SRL „Timpul”.

Mai invocă că la momentul actual nu poate fi constatată cu exactitate cantitatea de pește marfă care se află în lacul Ghidighici, respectiv, pretențiile lor nu pot fi admise în natură, însă SRL „Timpul” consideră că AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” urmează să restituie contravaloarea mărfii.

Afirmă că responsabilitatea AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” asupra patrimoniului societății civile fondate în baza contractului din 25 ianuarie 2013 a apărut la 1 martie 2010, când a fost emis ordinul nr. 12, prin care AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” a ordonat angajaților săi să interzică SRL „Timpul” să desfășoară activitatea prevăzută de contractul de activitate în comun.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 1339-1354, 1389 Cod civil și art. 1 a Protocolului nr. 1 al Convenției.

Solicită admiterea acțiunii, dizolvarea societății civile fondate de către SRL „Timpul” și AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” în baza contractului din 25 ianuarie 2013, încasarea din contul AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” în beneficiul SRL „Timpul”, în proces de insolabilitate a părții sociale și anume, a contravalorii peștelui marfă rezultat din activitatea în baza contractului din 25 ianuarie 2007 în mărime de 12872628 lei.

Prin încheierea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 31 ianuarie 2015 a fost respinsă cererea AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” cu privire la încetarea procesului.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 6 martie 2015, în proces a fost atrasă Agenția „Apele Moldovei, în calitate de intervenient accesoriu.

Prin încheierea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 6 martie 2015 a fost respinsă cererea reprezentantului SRL „Timpul”, în proces de insolabilitate privind asigurarea acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2015 a fost respins recursul declarat de SRL „Timpul”, în proces de insolabilitate și menținută încheierea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 6 martie 2015, prin care a fost respinsă cererea de asigurare a acțiunii.

La 21 ianuarie 2016, SRL „Timpul”, în proces de insolvență, reprezentat de administratorul Nicolae Bostan a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând dizolvarea societății civile fondate de către SRL „Timpul” și AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” în baza contractului din 25 ianuarie 2013, încasarea din contul AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” în beneficiul SRL „Timpul”, în proces de insolvență a cheltuielilor suportate în cadrul societății civile în mărime de 1431530 lei, dintre care 931530 lei costul puiețului de pește și 500000 lei achitați în contul societății, restituirea în natură a peștelui marfa din lacul Ghidighici or. Vatra, populat în baza contractului de societate civilă din 25 ianuarie 2007 prin acordarea accesului nestingherit la prinderea peștelui marfă nominalizată, încasarea din contul AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” în folosul SRL „Timpul”, în proces de insolvență părții sociale și anume, a contravalorii peștelui marfă rezultat din activitatea în baza contractului din 25 ianuarie 2007 în mărime de 12872628 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 3 martie 2016, acțiunea depusă de SRL „Timpul”, în proces de insolvență a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017 a fost respins demersul reprezentantului Agenției „Apele Moldovei” privind dispunerea expertizei economico – financiare – științifice.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2017 a fost respins apelul declarat de SRL „Timpul”, în proces de insolvență, reprezentată de administrator Nicolae Bostan și cererea de alăturare la apel declarată de Agenția „Apele Moldovei” și menținută hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 3 martie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017 au fost restituite observațiile asupra procesului-verbal al ședinței de judecată din 17 mai 2017 depuse de reprezentantul SRL „Timpul”, în proces de insolvență, avocatul Alexandru Iachimciuc.

La 25 septembrie 2017, Agenția „Apele Moldovei” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2017 și încheierii din 22 martie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei și încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, menționând că instanța de apel în decizia emisă nu s-a expus asupra motivelor invocate de Agenția „Apele Moldovei” în cererea de apel.

Argumentează că în procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de fond, la capitolul declarațiile reprezentantului Agenției „Apele Moldovei” este greșit indicat că ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, care gestionează lacul Ghidighici, ce se află în subordinea Agenției, or, Agenția „Apele Moldovei” are calitatea de fondator al întreprinderii respective.

La fel, menționează recurentul că instanțele de judecată ierarhic inferioare, odată ce au constatat că ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” gestionează lacul Ghidighici, erau obligate să atragă în proces ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, în calitate de intervenient accesoriu, iar

instanța de apel, la faza examinării apelului, stabilind că potrivit ordinului Agenției „Apele Moldovei” nr. 75 din 25 aprilie 2016, dreptul de gestiune și întreținere a lacului deja aparținea ÎS „Sistemul de Gospodărire a Apelor Nistru-Centru”, urma să înștiințeze pe acesta despre posibilitatea de a interveni în proces.

Totodată, în opinia recurentului, în litigiul urma a fi atrasă Agenția „Proprietății Publice” din subordinea Ministerului Economiei, deoarece lacul Ghidighici, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 831 din 8 octombrie 2014, este proprietate publică a statului.

Afirmă că toate acestea circumstanțe nu au fost luate în considerație de instanțele de judecată ierarhic inferioare, deci au adoptat actele judecătorești ce lezează drepturile persoanelor care nu au fost atrase în proces, inclusiv a statului

Mai susține că instanța de apel nu s-a expus în partea motivată a deciziei în privința cererii de alăturare la cererea de apel a Agenției „Apele Moldovei”, menționând doar în dispozitiv că cererea de apel declarată de SRL „Timpul”, în proces de insolvență și cererea de alăturare la cererea de apel a Agenției „Apele Moldovei” se resping ca neîntemeiate, fără a invoca motivele de fapt, cât și de drept referitor la respingerea cererii de alăturare la cererea de apel.

Au fost lăsate fără apreciere argumentele Agenției „Apele Moldovei” referitor la netemeinicia concluziei instanței de fond, care în hotărârea adoptată a stabilit că restituirea în natură a peștelui marfă din lacul Ghidighici or. Vatra, populat în baza contractului de societate civilă din 25 ianuarie 2007 prin acordarea accesului nestingherit la prinderea peștelui marfă nominalizat nu poate fi solicitat de la pârâtul AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova”, deoarece încă din 8 octombrie 2014, acesta nu mai deține careva drepturi asupra lacului Ghidighici or. Vatra, dar la moment lacul este gestionat de ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, care este în subordinea Agenției „Apele Moldovei”. Or, Agenția „Apele Moldovei” nu a fost parte contractantă și nici aferentă relațiilor dintre părțile litigioase, respectiv nu poate purta careva răspundere.

Un alt temei de declarare a recursului este respingerea demersului Agenției „Apele Moldovei” cu privire la dispunerea efectuării unei expertize economico – financiare - științifice, prin care ar putea fi efectuat un calcul, iar de la rezultatul acesteia ar depinde soluția instanței de judecată.

Astfel, consideră recurentul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017, prin care a fost respins demersul de efectuare a expertizei este neîntemeiată și încalcă drepturile părților la un proces echitabil.

Mai indică că instanța de fond și cea de apel examinând litigiul în cauză nu s-au expus privitor la solicitarea Agenției „Apele Moldovei” de a declara din oficiu nulitatea absolută a contractului de societate civilă din 25 ianuarie 2007.

În concluzie precizează că prin decizia contestată au fost încălcate drepturile garantate de art. 6 și 13 din Convenție, la judecare în mod echitabil a cauzei și dreptul de adresare în mod efectiv unei instanțe naționale cu apel, motivul fiind adoptarea unei decizii nemotivate, fără a se pronunța în esență asupra argumentelor cererii de apel aferente obiectului litigiului.

La 13 februarie 2018, SRL „Timpul” a depus referință la recursul declarat de Agenția „Apele Moldovei”, solicitând respingerea cererii de recurs.

La 15 februarie 2018, AO „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova” a depus referință la recursul declarat de Agenția „Apele Moldovei”, solicitând respingerea cererii de recurs.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei a fost expediată în adresa părților la 23 august 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoare (f. d. 206 vol. III), însă careva date despre recepționarea acesteia de către recurent lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2017, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Agenția „Apele Moldovei” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Agenția „Apele Moldovei”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Agenția „Apele Moldovei” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Agenția „Apele Moldovei” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Luiza Gafton